

وارلیق

VARLIQ

Dil, Ədəbiyyat, Mədəniyyət və Cəmiyyət Araşdırmaları Dergisi

Dil, Edebiyat ve Toplum Araştırmaları Dergisi

Journal of Language, Literature, Culture and Social Studies

İkinci Dönem. Sayı: 2022: 28(2), ss. 7-8

Telif Haqqı@Varlıq Dergisi

سونوش

• دوكتور محمد رضا هيئت

دگرلی آراشدیرماجیلار، سئوگیلی اوخوجولار؛

۲۰۲۲-جی ایلین ایکینجی سایسی، ایکینجی دؤنمین ایسه ۲۸-جی سایسی ایله قارشینیزداییق.

درگیمیزین بو سایسیندا ۵ بیلیمسل مقاله یئر آلماقدادیر.

آنکارا بیلیم یوردونون تاریخ بؤلومو پروفیسور عبدالله گون دوغدو، «آذربایجانین تورک دونیاسی اوچون اؤنمی اوزرینه بعضی گؤرولر» باشلیقلى گئیش مقاله سینده تورک دونیاسی نین بوگونکو دورومو و استراتژیک اؤنمی حاقیندا بیلگی وئردیکدن سونرا گونئیلى-قوزئیلى آذربایجان تورکلری نین اؤزلیکله تورکیه تورکلری ایله تاریخی باغینا و ایلیشکیلرینه توخونوب، بو ایکی تورک یوردونون تورک دونیاسی اوچون اولوشدوردوغو اؤرنک ایلیشکییه وورغو یاپراق، آذربایجانین گئچمیشده، گونوموزده و گله جکده تورک دونیاسی ایچری سینده کی یئرینی اینجه له میشدیر.

گیره سون بیلیم یوردو اولوسلار آراسی ایلیشکیلر بؤلومو باشقانی پروفیسور دوکتور سلچوق دومان، ۱۸-جی یوز ایلین ایکینجی یاری سیندان اعتباراً چین طرفیندن اشغال اندیلن دوغو تورکیستانین خانلیقلار، قیزیل چین و چین خالق جمهوریتی دؤنملرینده کی دورومونا اشاره ائده رک، بو بؤلگه نین گونوموزده کی دورومونو، اولوسلار آراسی جامعده کی قونومونو (موقعیتی) و چینین دوغو تورکیستان تورکلرینی آسیسمیله ائتمک اوچون ایچریده و دیشاریدا اوغولادیغی سیاستلری تاریخی سوره ج ایچری سینده اله آلاق آیرینتیلی بیر شکیلده دگرلرندیر میشدیر.

۲۷ آوریل ۱۹۲۰ تاریخینده آذربایجان خالق جمهوریتی نین سوویت روسیاسی طرفیندن ایشغال ائدیلمه سی نین آردیندان بو ظولمون قارشیسیندا دیره نن، آذربایجانین باغیمسیزلیغینی ساوونان و میلی شعرلری و یازیلاری ایله عصیان بایراغی قالدیران و بونون سونوجوندا دا حبسه و سورگونه محکوم اولان قادین قهرمانلاردان بیرى ده امگولسوم صادقزاده اولموشدور. امگولسومون حیاتی، مجادله سی و فعالیتلری، آذربایجان بیلیملر آکادیمیسی نین اوزمانی دوچنت دوکتور فایق علی اکبرلی طرفیندن گئنیش شکیلده آراشدیریلیب، اینجه لنمیشدیر.

یننه آذربایجان بیلیملر آکادیمیسی اوزمانی پروفیسور دکتور قاسیم حاجی یف «آذربایجانین قاراباغ بؤلگه سی و شخصیتلرینه دایر: گئچمیشی، ایندیسی» باشلیقلى مقاله سینده، وطنیمیزین آیریلماز پارچاسی اولان و ۲۰۲۰-جی ایله ۴۴ گونلوک ساواش سیراسیندا ایشغالدان قورتاریلان قاراباغین یئتیشدیردیگی بؤیوک شخصیتلر حاقیندا بیلگی وئردیکدن سونرا بو شخصیتلرین قاراباغداکی یئرلری، مولکلی، مالیکانه لری اوزرینه ده اولدوقجا ماراقلی بیلگیلر سونماقدادیر.

گونئی تورکیستان (افغانیستان) تورکلریندن اولوب آنکارا بیلیم یوردوندا یوکسک اگیتیمینی تاماملادیقدان سونرا جوزجان بیلیم یوردونون تورکمن دیلی و ادبیاتی بؤلومونده آراشدیرما گؤره ولیسی اولاراق ایشه باشلایان محمد بشیر یاور، مقاله سینده ۱۹-جو و ۲۰-جی یوز ایللره عاید چئشیدلی متنلری اینجه له یهرک، تورکمن تورکجه سی نین سون اوچ عصرده کی دگیشن و دگیشمه یین اؤزلیکلرینی سس و شکل بیلگیسی آچیسیندان اینجه له میس و هر دؤنمی آیریجا اؤرنکلندیره رک، تورکولوژی چالیشمالاری اوچون یارارلی بیلگیلری اوخوجولاریمیزلا پایلاشمیشدیر ■